

Bylo nebylo jednoho – respektive dvacátého – červnového rána vydala se dvojice novomanželů se dvěma obrovskými kufry na ústecké hlavní nádraží odkud se svižným vlakem dopravili do Prahy. Po návštěvě koncentračního tábora na Karlově náměstí a kostela v Resslově ulici rychle poobědvali v havelské jídelně. To proto, aby ta válečná iluze nebyla zas až tak dokonalá. Následoval přesun na letiště a po krátké (dvouhodinové) přestávce odlet směr **Marseille**.

V Marseille nás vyzvedl Jean-Marie, náš svatební svědek a zavezl k sobě domů do malinkého městečka **Villelaure** asi 60 kilometrů severně od Marseille. Ubytovali jsme se v domě souseda od naproti jménem Bernard, který byl zrovna odjetý někam pryč po celou dobu našeho pobytu v Provence. Následující den (čtvrtek) jsme strávili dopoledne prohlídkou Villelaure a po obědě výletem do nedalekého cisterciáckého opatství **Silvacane**, kde zrovna probíhala zkouška nějakého barokního ansámblu na nedělní koncert k evropskému dni hudby. Večer jsme se osvěžili cachtáním v bazénu na zahradě u jednoho Jean-Mariho známého ve Villelaure. Nebyli jsme tam rozhodně sami a skoro jsme měli dojem, že na své zahradě pořádá místní obecní koupaliště. K večeri byl pak ratatouille. Viktor snědl celý talíř, na kterém nebylo nic jiného, než vařená zelenina. A ještě mu to chutnalo. Neuvěřitelné.

V pátek jsme si udělali celodenní výlet do malebného historického městečka **Aix – en – Provence**. Prolezli jsme většinu místních kostelů včetně velkolepé katedrály Nejsvětějšího Salvátora s původním antickým baptisteriem. Navštívili jsme i muzeum a měli jsme v něm vstup zdarma speciálně pro nás pro Čechy. Místní pokladní nám s politováním oznámil, že jsme prohráli včerejší zápas na MS ve fotbale s Portugalsci a že nás proto pustí bez placení.

Sobota se nesla ve znamení autoturistiky, vyjeli jsme do pohoří Luberon kde se rozkládá uměle vysazený cedrový les snad nejkrásnější v Evropě. Dále jsme putovali krajem markýze De Sade kolem městečka La Coste a červených skalních útvarů v Roussillon. Prošli jsme se po nejstarším mostě široko daleko, postaveném ještě Římany za starověké Galie. Jmenuje se Pont Julien – Juliánský most. Po pikniku u silnice jsme pokračovali směrem k zapadlému údolí s cisterciáckým opatstvím **Sénanque** z poloviny 12. století. Měli jsme zde objednaný nocleh do druhého dne, abychom na chvíli splynuli s rytmem klášterního života ve ztišení. Všudypřítomná levandule a atmosféra románské architektury ve spojení s laskavým přijetím bratrů cisterciáků nás vtáhla do kouzla tohoto místa téměř okamžitě. Setkali jsme se s bratrem Jean-Marim, se kterým si Viktor více než 10 let dopisuje. V neděli po mši a obědě

nás svezl na kněžské svěcení do Avignonu. Po prohlídce města a proslulého polovičního mostu jsme viděli druhou polovinu zmíněného kněžského svěcení v místním moderním kostele Nejsvětějšího Srdce Páně. Celá ceremonie trvala asi tři hodiny a tak nám ani trochu nevadilo, že jsme o první polovinu přišli. Z Avignonu jsme se vrátili zpátky do Villelaure s Jean-Marim autem.

V pondělí jsme se zabalili a vyrazili s Jean-Marim do **Marseille**. Po stručné autoprohlídce města jsme se krátce vycachtali v moři – abychom učinili zadost Kátiným „kachním choutkám“. Když jsme poobědvali nedaleko místního nádraží, vypustil nás Jean-Marie i s kufry do víru velkoměsta. Prošli jsme si Marseille, nechali se vyvést místní MHD úplně na vrcholek ke kostelu Panny Marie ochránkyně Marseille. Pak jsme sestoupili ze svahu dolů do kostela svatého Viktora (který vypadá jako opevněný hrad) přesně v momentě kdy tu začínala mše - dárek pro Viktora od jeho patrona. Když skončila mše, nezbývalo moc času a tak se konal zběsilý úprk na nádraží a odjezd rychlovlakem TGV do **Dijonu**, kde nás s otevřenou náručí čekali Claude a Monique Papillardovi, Viktorovi známí z dob středoškolských studií.

V úterý 26. června začala tedy druhá část naší svatební cesty – Burgundsko. Dopoledne jsme za občasných přeháněk prošli centrum Dijonu a hlavní důležitá místa včetně několika kostelů. Místní specialitou jsou (samozřejmě kromě vína) barevné glazurované tašky na střechách srovnané do pestrých obrazců. Nejdelší čas jsme strávili v místní katedrále, která ukrývá v podzemním podlaží románskou rotundu s některými částmi ještě z antické doby. Odpoledne se konal výlet do nedalekého městečka Beaune, kde mají špitál z 15. století, který v průběhu všech dob sloužil svému účelu až do století 20. Když se provoz přesunul do moderní nemocnice, vytvořili tu strhující expozici s obrazem posledního soudu z 15. století. Ve středu dopoledne jsme vyrazili do Cîteaux, abychom tu v kolébce cisterciáckého řádu strávili následující dva dny a opět nasáli trochu klášterní atmosféry - tentokrát trapistické. Cîteaux nemělo to štěstí co Sénanque a bylo za francouzské revoluce (jako spousta dalších klášterů) rozebráno na stavební materiál. Uchráněno zůstalo jen několik málo budov, které byly postaveny z cihel. Ty jsme viděli při prohlídce ve čtvrtek dopoledne. Odpoledne nás vyzvedl Claude, abychom podstoupili komentovanou prohlídku přilehlého dubového lesa. Na cestě zpět do Dijonu nám ukázal typickou burgundskou vesničku Fixey s románským

kostelíkem z 10. století a nekonečnými svahy malých soukromých vinic vyvažovaných zlatem.

Následující den pátek 29. června nás Pappillardovi vzali na okružní jízdu po církevních památkách Burgundska. Dopoledne jsme navštívili **Vézelay**, místo s románskou bazilikou, odkud vyráží každý rok velké množství poutníků různými směry, nejvíce z nich do Santiago de Compostela. Po cestě dál jsme se na skok zastavili v malinké vesničce Montréal s kouzelným malým kostelíkem, který se pyšní dřevěnými vyřezávanými lavicemi ze 14. století. Celý den jsme zakončili v cisterciáckém opatství **Fontenay**, které funguje pro návštěvníky stejně jako každá jiná památka. Zajímavé je, že jí obývá a spravuje rodina lyonského bankéře, který před necelými sto lety ruinu opatství koupil a začal opravovat a opatrovat.

Před sobotním odjezdem do Bretaně jsme se krátce rozloučili s centrem Dijonu a poobědvali s dcerou a snachou Papillardových, které přijely s dětmi za babičkou a dědou odstartovat blížící se prázdniny. Následoval už jen briskní přesun do Bretaně jehož jedinou stinnou stránkou byl půlhodinový sprint s dvacetikilovými kufry snad všemi existujícími tunely a turnikety pařížského metra při přestupu z jednoho nádraží na druhé.

V Bretani v Rennes nás přivítala Annelle a její rodiče a odvezli nás k sobě domů k malinké vesničce s názvem **Martigné-Ferchaud**. Večeře pro nás byla víc než objevná – dostali jsme talíř plný mušlí a názornou ukázkou konzumace těchto zaživa vařených tvorů. Nedělní mše svatá proběhla v místním kostele zasvěceném svatému Petrovi. Pak jsme se jeli podívat na místo zvané **Roche aux Féés** (Vílí skála), kde Annelle pracovala přes léto jako průvodkyně. Jde o neolitický dolmen (z balvanů postavená pohřební komora) k němuž se vážou místní pověsti o tom, že jej postavily přes noc víly, aby lidem dokázaly svou existenci. Po obědě formou pikniku u této místní pamětihodnosti jsme si udělali výlet kolem místního – velice členitého – rybníka a totálně schvácení dorazili domů.

V pondělí nás Anneliny rodiče Guy a Paul vzali na **Mont Saint Michel** – klášter s osídlením z 9. století na místě doslova vyrvaném matce přírodě na malé špičaté skále, která je napůl ostrovem a napůl poloostrovem (podle přílivu), na severu Bretaně. Večer byl objednaný stůl v místní palačinkárně. Po slané tmavé „galette“ jsme každý dostali sladkou „crêpe“ dle vlastního výběru. Úterý se neslo ve znamení lásky k moři, kterou každý správný Bretonec někde hluboko ukrývá. Navštívili jsme místo Dinard nedaleko přístavu Saint - Malo

a město Cancalle, kde k našim mírným rozpakům Guy s Paul nakoupili tašku ústřic (které se normálně u nich doma jí jen na Vánoce) – úterní večere nebyla ani tak dobrá jako zajímavá¹.

Ve středu 4. července dopoledne jsme se rozloučili s Martigné - Ferchaud a osobním vláčkem dorazili do **Rennes**, hlavního města Bretaně. V Rennes nás během tří hodin, co jsme si prohlíželi město, zastihlo 4-5 intenzivních přeháněk – počasí typické pro Bretaň. K večeru jsme nasedli do našeho posledního TGV a doputovali do **Paříže**, kde nás čekal Sergio, Viktorův dlouholetý korespondenční přítel. Předal nám klíče a doprovodil nás od našeho pokoje v poutním domě svatého Pavla ve čtvrti Issy – les – Moulineaux. Den jsme zakončili večerní prohlídkou Paříže a večer v čínské restauraci.

Následující den jsme se opět sešli se Sergiem, vyzvedli si dvoudenní vstupenkové permanentky a zamířili do Versailles. Prohlídkou zámku a zahrad jsme strávili de facto celý den. Dojem byl dobrý, nicméně likvidační dopad francouzské revoluce byl přítomný na každém kroku. V pět hodin jsme odtud odjížděli na hotel nakoupit a navečeřet se. Večer jsme ještě učinili pokus podívat se do muzea D'Orsay, ale protože bylo hodinu před zavřením, už nás dovnitř nepustili. Nicméně se smílovali nad naší potřebou a pustili nás alespoň na záchod. Dostali jsme tedy alespoň kratičkou možnost prohlédnout si interiér tohoto muzea impresionismu, které vzniklo z bývalého nádraží určeného k demolici. Když nevyšla romantika impresionismu, rozhodli jsme se projet se parníkem po Seině. Hodinová okružní projížďka byla snad nejklidnějším a zároveň nejpříjemnějším zážitkem celé Paříže hned po čokoládě se šlehačkou u Dvou mlýnů. Po setmění jsme si ještě vylezli na eiffelovku, abychom mohli všude říkat, že jsme byli v Paříži.

Pátek se začal ve znamení Montmartru. Dali jsme si dopolední kávu v Café Deux Moulins - U dvou mlýnů, která je spojená s nezapomenutelnou Amélií Poulainovou. Podnik je to skutečně autentický. Ve srovnání s filmovým zpracováním vypadá poněkud ošuntěle, zato má skromnou patinu s příjemnými cenami a hnusnými záchody a nezměnil se v luxusní kasovní trháč. Když pečlivě hledáte, můžete tu najít i původní filmovou prasátkovou lampičku a spoustu dalších pozoruhodných věcí. Zajímavostí je, že tu obsluhují sami muži a cigarety se tu v trafice žádné neprodávají. :) Pak jsme zamířili nahoru na Sacré Coeur s odbočkou v kostele svatého Petra . Po seběhnutí legendárních schodů jsme nabrali směr univerzitní jídelna, abychom sehnali něco k obědu. Po překvapivě levném jídle následoval

1 Názor Katky. Viktorovi ústřice chutnaly.

návrat do centra. Před katedrálou Norte Dame byla fronta jak na banány na druhou. Možná to bylo i díky tomu, že byl první pátek v měsíci a konal se zrovna výstav ostatků trnové koruny. Zkrátka a jednoduše jsme se ten den dovnitř prostě nedostali. Prohlédli jsme si alespoň kryptu s archeologickými nálezy z dob Římanů, kdy se ještě Paříž nazývala Lutecií a vydali se směrem k Louvru. Prohlídka snad největší obrazárny v Evropě nám trvala zbytek dne a stejně jsme samozřejmě nezvládli všechno. Věnovali jsme se hlavně gotickému, renesančnímu a baroknímu umění a původním historickým interiéřům (kterých tu zůstalo méně, než by člověk v původním královském paláci člověk čekal). Po krátké procházce kolem kanálu Saint-Martin a večeri v jedné z malých místních restaurací jsme odpadli do postele.

Poslední pařížský den jsme strávili se Sergiem, který nás provedl zajímavými místy Paříže. Viděli jsme kostel s opatstvím Saint Germain, Lucemburské zahrady, Pantheon a Sorbonu. Podařilo se nám také dostat se do katedrály Notre Dame, kterou jsme ve způsobném houfu celou obešli. Největším dárkem za vystálou frontu bylo Janáčkovu „Zdravas Maria“, které náhle celým kostelem zaznělo z úst nějakého anglického sboru. Den jsme zakončili pozdním obědem u Sergia doma a přesunem na hotel. Tentokrát jsme měli k těm mušlím i krevety.

V neděli jsme vstávali v půl čtvrté ráno a prvním raním autobusem a rychlovlakem se přepravili na letiště. Měli jsme víc štěstí než rozumu, protože jsme na odbavení zavazadel přišli 10 minut po ukončení. Naštěstí všechno dopadlo tak, že naše kufry i my jsme kolem desáté hodiny místního času dorazili na ruzyňské letiště. Rychlík ČD nás odvezl z Prahy a my jsme kolem jedné hodiny odpoledne zdraví a šťastní stanuli na prahu našeho domova. Ve Francii dobře, doma nejlépe².

Co všechno jsme jedli a pili: rattatouille, jablečný koláč, brambory s česnekem a tymián, meloun se šunkou (nevařenou – saucisson), kopr kam se podíváš, mátový sirup, levandulový med, levandulový čaj v Sénanque a čekanka zapečená se sýrem, pravé šampaňské v Dijonu, jablečné želé, hruška s likérem (nevím jak se jmenuje), lasagne, kuskus se zeleninou, sýr v Cîteaux, mušle a ústřice v Bretani, pravé galettes a crêpes, a v Paříži čína a španělská paella s krevetami....

A všude bagety, bagety a bagety, zelenina se zeleninou a slané máslo a a sýry a voda a vííííno:))

2 Lépe je však doma ve Francii, nežli doma v Čechách, pozn. Viktorova.